

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobkyne **Ing. Z. R.**, bytom v T., A. H., zastúpenej JUDr. R. C., advokátom, so sídlom v T., H., proti žalovanému **Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny**, so sídlom v Trnave, J. Bottu 4, zastúpeného JUDr. D. K., advokátkou, so sídlom v Trnave, Kapitulská 5, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 8190-ODV-I/2009 zo dňa 21. septembra 2009, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/146/2009-35 zo dňa 5. mája 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/146/2009-35 zo dňa 5. mája 2011 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. 8190-ODV-I/2009 zo dňa 21. septembra 2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v sume 132 €, na účet jej právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania v záhlaví označeného rozhodnutia žalovaného, zamietajúceho jej odvolanie a potvrdzujúceho rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava č. 8190 zo dňa 21. júla 2009 o skončení jej štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním dňom 21. júla 2009 podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 312/2001 Z. z.“). O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že uložil žalobkyni zaplatiť ich náhradu vo výške 261,82 € žalovanému na účet jeho právnej zástupkyne, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že správne orgány v rámci svojho rozhodovania postupovali zákonným spôsobom, riadne vyhodnotili všetky dôkazy a podklady dôležité pre rozhodnutie, rozhodnutia sú riadne odôvodnené a je z nich zrejmé, akými úvahami sa riadili a takisto je dostatočne zdôvodnená použitá právna úprava, na základe ktorej vydali napadnuté rozhodnutia, a preto žalobu považujúc ju za nedôvodnú zamietol. Konštatoval, že v predchádzajúcom súdnom konaní bolo zrušené rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým bola žalobkyňa odvolaná zo štátnozamestnaneckého miesta z dôvodu jeho zrušenia dňom 1. októbra 2005, pretože pred doručením rozhodnutia o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sa nekonalo o trvalom preložení žalobkyne v zmysle podmienok § 29 ods. 4 zákona č. 312/2001 Z. z., pričom rozhodnutie krajského súdu bolo potvrdené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. apríla 2009, sp. zn. 1Sžo/163/2008. Vyhodnotil požiadavku žalobkyne, aby žalovaný aj krajský súd rešpektovali vyslovený názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že žalovaný je povinný pri zrušení štátnozamestnaneckého miesta ponúknuť jej iné štátnozamestnanecké miesto nielen v tom istom služobnom úrade, ale aj v inom služobnom úrade, a dokonca i do iného odboru štátnej služby, za nezodpovedajúcu zákonnej úprave v znení účinnom v čase vydania preskúmaných rozhodnutí, a to s poukazom na § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z., z ktorého plynie povinnosť ponúknuť voľné štátnozamestnanecké miesto len v rámci konkrétneho služobného úradu. Poukázal na zápisnicu z prerokovania skončenia štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním, spísanú dňa 21. júla 2009, z ktorej vyplynulo, že služobný úrad nemal možnosť zaradiť žalobkyňu na vykonanie štátnej služby na žiadne voľné štátnozamestnanecké miesto v stálej štátnej službe v tom istom, resp. inom odbore štátnej služby, čo nebolo žalobou relevantne spochybnené. Nepovažoval za dôvodnú žalobnú námietku ohľadne nesprávneho právneho posúdenia skutkového stavu žalovaným v súvislosti

s prejavovým záujmom žalobkyne o ponúknuté štátnozamestnanecké miesto v dočasnej štátnej službe na dobu určitú s ohľadom na existenciu možnosti prijať ho s výhradou zachovania štatútu zamestnanca v stálej štátnej službe, nakoľko bol toho názoru, že ak žalobkyňa nedala jednoznačný súhlas s preložením na ponúknuté štátnozamestnanecké miesto v dočasnej štátnej službe v rámci služobného úradu, nemožno to považovať za dôvod nezákonnosti rozhodnutia o skončení jej štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním, nakoľko žalobkyňou daný súhlas s výhradou je právne irelevantný. Podľa názoru krajského súdu vychádzajúc z § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z. nemohol služobný úrad žalobkyňi ponúknuť voľné štátnozamestnanecké miesto, na ktoré je vyhlásené výberové konanie, ako sa to stalo v jej prípade, a preto sa stotožnil so závermi žalovaného správneho orgánu, že prvostupňový správny orgán pochybil, keď ponúkol žalobkyňi štátnozamestnanecké miesto v dočasnej štátnej službe, keďže z ustanovenia § 25 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z. jednoznačne vyplýva, že takéto miesto možno obsadzovať len na základe výberového konania. Krajský súd mal za to, že aj keď v súvislosti s ponukou voľného miesta v dočasnej štátnej službe došlo k pochybeniu služobného úradu, jednalo sa o pochybenie, ktoré nebolo neprospech žalobkyne a ani nemalo vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, a preto naň neprihliadol. Výrok o náhrade trov konania procesne úspešnému žalovanému odôvodnil poukazom na § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) v spojení s § 246 ods. 1 O.s.p., keďže špeciálna úprava v ustanovení § 250k ods. 1 O.s.p. rieši iba prípad, keď bol procesne úspešný žalobca. Trovy pozostávali z odmeny advokátky vo výške 261,82 € za dva úkony právnej služby po 123,50 € (prevzatie zastúpenia a účasť na pojednávaní) a dvakrát režijný paušál po 7,41 €.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 220 O.s.p. z dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. zmenil tak, že žalobe vyhovie a prizná jej náhradu trov tak prvostupňového ako aj odvolacieho konania, zastávajúc názor, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nepovažovala za správny názor krajského súdu, že služobný úrad jej nebol povinný ponúknuť iné voľné štátnozamestnanecké miesto i mimo služobného úradu a do iného odboru štátnej služby, a to s poukazom na právnu úpravu obsiahnutú v § 29 ods. 5 zákona č. 312/2001 Z. z. a jeho súvislosť s ustanovením § 40 ods. 2 citovaného zákona, účinných k 1. januáru 2009, a tiež na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v predmetnej veci sp. zn. 1Sžo/163/2008. Zastávala názor, že nemožnosť zamestnávať zamestnanca znamená, že zamestnávateľ nemá pre

zamestnanca žiadne také miesto výkonu štátnej služby, aké predpokladá právna úprava taxatívne uvedená v § 29 ods. 5 zákona č. 312/2001 Z. z., pričom splnenie tejto podmienky musí preukázať zamestnávateľ. Rovnako nepovažovala za správny názor krajského súdu, v zmysle ktorého je treba považovať jej súhlas s preložením na ponúknuté štátnozamestnanecké miesto v dočasnej štátnej službe v rámci služobného úradu za právne irelevantný z dôvodu, že išlo o súhlas s výhradou. V ostatnom odkázala na dôvody uvedené v žalobe zo dňa 23. novembra 2009.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, nakoľko krajský súd náležite zistil skutkový stav veci, ktorý správne posúdil, keď žalobu zamietol. Súčasne uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 vety prvej O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je potrebné priznať úspech.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a vrátenia veci na ďalšie konanie, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa a konanie im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Pokiaľ ide o odvolací dôvod uvádzaný žalobkyňou podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. že „rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci“, Najvyšší súd k tomu predovšetkým všeobecne poznamenáva, že nesprávnym právnym posúdením právnej otázky môže byť omyl súdu pri aplikácii právnej normy na zistený

skutkový stav, pritom o mylnú aplikáciu právnej normy ide vtedy, keď súd na zistený skutkový stav použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo inú právnu normu (iné konkrétne pravidlo) inak správne použitého právneho predpisu, než ktorú mal za daného skutkového stavu správne použiť, alebo aplikoval správny právny predpis (správnu právnu normu), ale dopustil sa nesprávnosti pri výklade.

Právnou otázkou, ktorá mala byť podľa názoru žalobcu v konaní pred krajským súdom posúdená nesprávne, bol jeho názor, že služobný úrad v zmysle právnej úpravy obsiahnutej v § 29 ods. 5 zákona č. 312/2001 Z. z. nebol povinný ponúknuť žalobkyni iné voľné štátnozamestnanecké miesto i mimo služobného úradu a do iného odboru štátnej služby.

Podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z., účinného v čase skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne, v stálej štátnej službe alebo v dočasnej štátnej službe služobný úrad skončí štátnozamestnanecký pomer odvolaním aj z dôvodu zrušenia jeho štátnozamestnaneckého miesta, ak štátny zamestnanec, ktorého štátnozamestnanecké miesto bolo zrušené, **nesúhlasí s trvalým preložením podľa § 29 ods. 5 alebo služobný úrad nemá voľné štátnozamestnanecké miesto alebo voľné štátnozamestnanecké miesto obsadzuje výberovým konaním**; v tom prípade sa štátnemu zamestnancovi poskytne náhrada vo výške dvojnásobku jeho funkčného platu, a ak štátnozamestnanecký pomer štátneho zamestnanca trval dlhšie ako dva roky, poskytne sa mu náhrada vo výške trojnásobku jeho funkčného platu; to neplatí, ak ide o štátneho zamestnanca podľa § 25 ods. 2 písm. c/.

Podľa § 29 ods. 5 zákona č. 312/2001 Z. z., účinného v čase skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne, štátneho zamestnanca možno na základe jeho písomného súhlasu trvale preložiť na vykonávanie štátnej služby

- a) v tom istom služobnom úrade do iného odboru štátnej služby,
- b) do iného služobného úradu toho istého odboru štátnej služby,
- c) do iného služobného úradu iného odboru štátnej služby,
- d) v tom istom odbore štátnej služby toho istého služobného úradu, ak sa zmení opis činností štátnozamestnaneckého miesta, alebo
- e) v tom istom odbore štátnej služby toho istého služobného úradu, ak sa zmení pravidelné miesto výkonu štátnej služby.

Podľa názoru odvolacieho súdu správne orgány oboch stupňov v preskúmvanej veci nepostupovali dôsledne v intenciách citovaných právnych noriem a ich rozhodnutia nemožno považovať za skutkovo podložené a v súlade so zákonom. Súd prvého stupňa preto nerozhodol v danej veci vecne správne, keď žalobu zamietol.

Zákonným predpokladom skončenia štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z. je zrušenie štátnozamestnaneckého miesta zamestnanca. Zrušenie štátnozamestnaneckého miesta žalobkyne nebolo sporné, avšak obsahom spisu správneho orgánu nebolo preukázané. V prvostupňovom rozhodnutí uvádzaná Zmena systemizácie schválená vedúcou služobného úradu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny a generálnym riaditeľom, ktorá mala byť platná od 1. októbra 2005, nie je ako podklad rozhodnutia súčasťou administratívneho spisu.

Ďalšou podmienkou skončenia štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z. je preukázanie nasledovných skutočností, a to:

- že štátny zamestnanec nesúhlasí s trvalým preložením podľa § 29 ods. 5 zákona o štátnej službe, alebo
- že služobný úrad nemá voľné štátnozamestnanecké miesto alebo
- že voľné štátnozamestnanecké miesto sa obsadzuje výberovým konaním.

Ide o hmotnoprávne podmienky platného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním zo strany zamestnávateľa. Ich splnenie musí preukázať zamestnávateľ v riadnom procesnom postupe, na ktorý sa vzťahoval v konaní vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru správny poriadok, pričom rozhodnutie musí tiež obsahovať náležitosti podľa § 46 a § 47 správneho poriadku.

Z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a aj zo spisovej dokumentácie vyplýva, že po zrušení prv vydaných rozhodnutí správneho orgánu a vrátení veci na ďalšie konanie bola žalobkyni ponúknutá s poukazom na § 29 ods. 5 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z. možnosť trvalého preloženia v tom istom služobnom úrade do iného odboru štátnej služby, t.j. funkciu samostatného radcu v dočasnej štátnej službe na dobu určitú do 31. decembra 2010. Žalovaný vyhodnotil túto ponuku ako pochybenie, keďže žalobkyni ponúknuté štátnozamestnanecké miesto odborníka bez povinnosti absolvovať výberové konanie ustanovenie § 25 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z. nepripúšťa, nepovažujúc však túto vadu za takú, ktorá by odôvodňovala zmenu prvostupňového rozhodnutia, s čím sa

stotožnil aj krajský súd majúc za to, že toto pochybenie nebolo v neprospech žalobkyne a ani nemalo vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia.

S týmto záverom odvolací súd nemôže súhlasiť. Pokiaľ ponuka voľného štátnozamestnaneckého miesta nebola v súlade so zákonom, nemožno považovať za preukázanú podmienku ustanovená v § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z., že štátny zamestnanec nesúhlasí s trvalým preložením podľa § 29 ods. 5 citovaného zákona.

Z rozhodnutia správneho orgánu a ani zo spisovej dokumentácie nevyplývalo, že by sa bol žalovaný, vrátane konania na prvom stupni, zaoberal otázkou ďalších možností preloženia žalobkyne podľa § 29 ods. 5 zákona č. 312/2001 Z. z.

Odvolací súd dospel k záveru, že je relevantná požiadavka žalobkyne na zistenie a preukázanie takých skutočností, ktoré vylučujú aplikáciu § 29 ods. 5 zákona, t. j. možnosť jej trvalého preloženia. Také dôkazy (okrem vyššie uvedenej ponuky) v konaní nielenže neboli preukázané, ale príslušný orgán rozhodujúci vo veci sa touto možnosťou preukázateľne ani nezaoberal, a to ani v rozhodnutí o odvolaní žalobkyne. Tvrdenie žalovaného, že nemal voľné štátnozamestnanecké miesta nevyčerpáva celý predmet úpravy danej uvedeným ustanovením zákona.

Z logického a aj z gramatického výkladu ustanovenia § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z. jednoznačne vyplýva zákonodarcom sledovaný cieľ, že zamestnávateľ musí so zamestnancom, s ktorým chce skončiť štátnozamestnanecký pomer, viesť aktívny dialóg o jeho ďalšom možnom zotrvaní v štátnozamestnaneckom pomere. V prvom rade musí zamestnanca vyzvať, či je alebo nie je ochotný prejsť na iné pre neho vhodné miesto výkonu štátnej služby, čo sa v danom prípade zákonným spôsobom nestalo.

Rovnako by nepostačovalo, že zamestnávateľ oznámi zamestnancovi s ktorým chce skončiť štátnozamestnanecký pomer podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z., že voľné miesto (bližšie nekonkretizované) sa obsadzuje výberovým konaním, ale voľné štátnozamestnanecké miesto sa v čase skončenia štátnozamestnaneckého pomeru musí reálne obsadzovať výberovým konaním, inak je nutné považovať takéto miesto za miesto voľné a zamestnávateľ je povinný ho ponúknuť zamestnancovi s ktorým chce skončiť štátnozamestnanecký pomer.

Iný výklad ustanovenia § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z. nemožno pripustiť, nakoľko by sa takýmto zúženým výkladom prakticky znemožnil postup podľa ustanovenia § 29 ods. 5 zákona č. 312/2001 Z. z. a išlo by o obsolentnú právnu úpravu. Zamestnávateľ v zmysle uvedeného ustanovenia zákona o štátnej službe musí totiž ponúknuť zamestnancovi akékoľvek voľné miesto výkonu štátnej služby, ktoré má k dispozícii v dobe skončenia štátnozamestnaneckého pomeru, nielen miesto zodpovedajúce pôvodnému opisu činnosti štátnozamestnaneckého miesta zamestnanca, ale aj do iného služobného úradu toho istého alebo aj iného odboru štátnej služby, a v tomto je potrebné súhlasiť s názorom žalobkyne ; záleží len na zamestnancovi, či ponuku prijme alebo ju odmietne. Ustanovením § 29 ods. 5 zákona č. 312/2001 Z. z. sledoval pritom zákonodarca legitímny cieľ, a to v prvom rade ochranu štátnych zamestnancov pred stratou zamestnania, ak je ochotný zamestnanec pracovať aj na inom mieste v štátnej službe, a taktiež následnú hospodárnosť nakladania so štátnymi prostriedkami.

Keďže preukázateľne neboli splnené zákonom stanovené podmienky na skončenie štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z., nemohol nastať ani zákonom predpokladaný následok, platné skončenie štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a keďže súd prvého stupňa žalobu zamietol, s poukazom na § 250ja ods. 3 vetu prvú O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O trovách konania, odvolacieho aj prvostupňového, rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p. tak, že priznal žalobkyňi, ktorá mala v konaní úspech, právo na ich náhradu podľa § 250k ods. 1 vety prvej O.s.p.

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobkyňa si v žalobe a aj v odvolaní uplatnila náhradu trov, ktoré však v lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p. nevyčíslila, a preto jej odvolací súd v súlade s ustanovením § 151 ods. 2 O.s.p. priznal náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, a to náhradu súdneho poplatku zo žaloby a z odvolania, t. j. dvakrát po 66 €, s výnimkou trov právneho zastúpenia.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 24. mája 2012

JUDr. Jaroslava Fúrová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská